

Benedictiones quædā

in S. Ordine nro

Cister. b̄sitata.

Exercisimūs salis.

Exercizo te creatura salis per deum viuum?
per exūm verum? per exūm sanctum?
per deum qui te per Eliseum propham in ag
mitti missit ut sanaretur stealitas aque? ut efficiaris
sal exorcizatū in salutem credentium? ut sis omnibus
testimentibꝫ sanctis anime et corporis? et effugias art
discendat ab eo loco quo alpersus fueris oīs phantasia et
nequitia vel visiria diabolice fraudis. oīsque spiritus.
immundus adiuratus per eum qui venturus est iudica
re viuos et mortuos et seculum per ignem? Amen. **Dic**

Mmensam clementiam tuam om̄ps eternæ deus humi
liter implorans? ut hanc creaturā salis quam in v
sum generas humani tribuisti. bene **D**icere et sanct
Iificare digneris? ut sit oībus sumentibꝫ salus men
tis et corporis? et quicquid ex eo tactū vel respersum fu
erit. careat omni imunditia. oīsque impugnatione spi
ritualis nequitie. Per dominū nost.

Exercisimūs

Exercizo te creatura aquæ in iudei pa
ris

j.

Sicut
marie
iunctis

omnipotentis : et in nomine Ihesu Christi filii eius domini
nisi nisi : et in virtute spiritus sancti: ut sias aqua exor-
bitata ad effugandam omnem potestatem iniici : et ipsius
inimicū eradicare et explantare cum angelis suis apostoli-
cis: per virtutē eiusdem domini nā ihesu Christi. qui venturus
est iudicare viuos et mortuos et seculū per ignem: Amen.

Oratio
qua dicit
manib⁹ id. is

Eius qui ad salutem humani generis mox **D**omi-
nima quos sacramenta in aquarū substantia cōdidisti:
adesto invocationib⁹ nostras: et elemento hinc multi-
modis purificacionib⁹ parato. virtutem tue bene-
dictionis infunde: ut creatura mysterij tuistab⁹ se au-
ens ad abiacendos demones. morbosq; pellendos diuin-
ne gratie sumat effectū: ut quicquid in omnib⁹ vel in lo-
cis fidelium hec vnde respergerit. caret omni iniurie:
liberetur a noxa: nō illuc residat spiritus pestilens: et non
aura corruptens: discedat oes insidie latentis inimi-
ci: et si quod est quod aut incoluntati habitantū inuidet
aut quieti: a pressione huius aque expugnatur: ut salubri-
tas per invocationē tui nominis nam nostrum Iesum crucem a
sit impugnationib⁹ defensa. **P**er **P**ropterea mittat sal-
utem in aquam in modum crucis dicens. **O**mnia ex-
salis et aque partur: in nomine patris et filii et spiritus +

Oratio
qua iugulis
manib⁹ dicitur

Deuimus te obsecrantes

ututis auctoritate: et inseparabilis im-

perit rex. ac semper magnificus triumphator: q[uod] aduersa do-
minationis vires reprimis: q[uod] iniuncti rugientis securiam su-
peras: q[uod] hostiles nequitias potens expugnas: te domine tremen-
tes & supplices deprecamur. ac perim: ut hanc creaturam salis
et aquae dignanter ^{aspericias} accipias: benigni illustres: pictatis tue
rore sancti misericordie: ut ubique fuerit aspersio per invoca-
tionem sancti in nominis ois infestatio in mundo spiritu abi-
gat: terror & venenosus serpentis procul pellatur: et presenti-
a sancti sp[iritus] nobis misericordiam tuam poscentibus ubique

adesse dignetur. Per eum. Post aspersionem. De-
Gloria vobiscum: Collecta. ^{X. ostendit nobis dominus misericordiam suam.} **D**ominus ^{V. domine audi ora uocem meam.} ^{B. Domini vobiscum.}
Haud nos domine sancte pater omnipotens eterne deus: et
mittere dignare sanctum angelum tuum de celis: q[uod] custodiat. fo-
uerat. protegat. visitet. et defendat omnes habitantes in hoc ha-
bitaculo. Per Christum dominum nostrum. Amen.

Benedictio domini in die S. Johannis baptiste.

In initio sciti Engli secundum Iohannem. In principio e-
stalde honorando est beatus iohannes. q[uod] suu lat ubi tecum. ^M
pro pectus domini in cena recipiuit. **L**ibauit illu[m] dominus
pane vite et intellectus. **E**t aqua sapiet. sal. pot. ill. ^C

Eius & pater domini n[ost]ri ihesu christi. cuius rebo celi firma-
ti sunt. et omnis creatura deseruit. et omnis potestas subiecta
est et metuit & expauescit. nos te ad auxilium invocamus. cu-
m[us] audito nomine serpens conquiescit. oraco fugit. vipe-
ra silent. et iubita illa rima inquieta torpescit. Sed ipsi ex-

tinguitur. regulus vincitur. squalans nihil noxiū ope-
tur. et oīa venenata adhuc fortia. repentia. et aīalia nox-
ia terrebuntur. tu ergo in oīa diabolice fraude hūano gene-
ri aduer̄ santes nequitias. & hūc liquore vini per intell̄lio-
nē sc̄ti Johis ap̄li & euāgeliste tua virtute bene + dicas et
oīes ex eo gustantes. meritis et precib⁹ oīm sc̄torum tuor̄ in-
teruenientib⁹ ab oī malo custodiat. & ad regnū glorie tue p-
ducat tua misericordia. ubi pax est letitia sempiterna in se

Beula seculor̄. Amen.

Collecta.

Deus q̄ ap̄lo tuo iohi speciali amoris priuilegio se-
creta celestia pandere dignatus es. et in ultima cena sup̄ pect-
tuum recubens: effluentiā euāgelice veritatis de eius
sacratissimi pectoris tui fonte potauit. quicq̄ illi deniq̄ i
cruce pendens matrē virginē virginim cōmendasti. te oīne
sup̄pliciter deprecamur ut hūc ^{potum} dextera tue maiestatis
bene + dicere et sanctificare digneris. ut sit oīb⁹ sumē-
tib⁹ sanitas aīe & corporis. et contra oīa aduersa sc̄i peri-
cula stabile firmamentū. et q̄ in tua pietate cōfidūt in-
tercedente bēatissimo ap̄lo et euāgelista maioris effectū
priuilegij consequātur. Et benedictio dei + p̄mis oīpo-
tentis et + filij et + spirit⁹ sancti descendat super
hanc creaturā vini et super oīes eā sumētes. Amen.

Domine de om̄ps ihesu xp̄e. q̄ ex quinque pamb⁹ &
duob⁹ p̄scib⁹ quicq̄ millia hom̄um satiasti: et i cena
gallilee vīnū ex aqua fecisti q̄ es vītis vera. multiplica

super seruos tuos nūam pietatis tūe. quēadmodū fe-
cisti cū patrib⁹ nāis i tua sperantib⁹ misericordia. et bñ +
dicere et sancti + sicut digneſ hñc creaturā vīni.
quā ad ſubſtātiā ſeruorū tuor tribuuiſt. ut ubiqū
q̄ ex hac creatura vīni fūiſum fuerat. vel a quolibet po-
tatu benedictionis tue opulentia repleteſt: ut ex ea ac-
cipiētib⁹ cū grāz actione ſcti + ſicet in viſcerib⁹ eoz.
Saluator mundi. Qui viuis et regnas +c.

Benedictio dei pa + trās oþpotentis et fi + li et ſpi-
ritus sancti deſcedit ſuper hñc liquore vīni. Amē.
In hīa mūtificatione bñc Mārie bñdictio ecclorū.

Dominus vobiscum? Oremus
Eūs inestimabilis potētie. cui vīgenit⁹ cū nāa
humanitate hodierna die i templo eſt a matre vīgine p-
ſentate: bene + dicere dignare hos cereos in honore
nōis tui conſecratos: et concede per interceſſionē be-
ate ſemper vīgīnis Mārie. ut q̄emq; fec luminaria
pro honore filij tui. dñi nāi manib⁹ gēſtauerint. tēpora-
li potiāt ſoſpitare: atq; ubiqūq; iſtorū flāma ſuerit ac-
cenſa: et imūdorū repellat ſinatū ſollitatem: ſicq; mere-
ātur pēr i temporali letitia. quaten⁹ obuiā ſpōſo p-
gentes lāpaderū lumine ſplēdētes. ad mūptias valeat i-
tiare cū ſponſo gaudentes. Per eundē.

O Benedic vobis domini. Dñs vobiscū? Oremus?
Eūs qui nō mortem ſed pñmā desideras pētorū?

fragilitatem nostram benignissime respice: et nos cin-
eres quos causa preferende humilitatis atque promercede ve-
nie capitibus nostris impomi decernim? bene **X** dicere pro tua
pietate digneris: ut quod nos cineres esse: et ob prauitatis
nostrae meritum in puluerem reuersuros cognoscimus: pecca-
torum omnium veniam. et premia penitentibus reprobomissa mi-
sericorditer consequi mereamur. Per.

Benedictio super ramos palmarum.

Dominus vobiscum: Premissa oratione
MIPS semper me redemptor: qui de celo
descendere. et ad passionem voluntatis tue venire dignatus es:
ut humanum genus tuo pretioso sanguine liberares: ad esto
pro ecclesie tue votis. et supplicationibus nostris. Tu enim
domine mansuetus. misericordi animalis terga insidens. ad passio-
nem redemptionis nostrae spontaneus aduenisti: et cum tibi ramos
arboris occurrentibus discipulorum turbis certatum sternat
via. et triumphalibus palmis cum voce laudis occurreret plu-
rime populorum ceterue. resultantes pariter et dicentes. O san-
cta filio domino benedictus qui venit in nomine domini. Tibi in monte o-
liveti olivarum ramis via constata est. Tu quodcumque noe in
arca super undas olim gubernasti: et columba in mysterio
per olivam ramum pacem terris redorat nunciari voluisti.
Sed et Jacob patriarcha in mysterio glorie tue erigens lapidem
ex huius arboris ramis oleum benedictionis in cacumine titu-
li infudit: unde virasti reges et prophetas tuos. Tu enim es

ep̄s dei tibi competit fructus vunctionis et pacis: in cuius ineffabilem laudem psalmista cecinit dicens: iuxit te deus eras tu' oleo exultationis per partim ub' tuis.
Quia propter supplices te domine deprecamur: ut dominus dicas hos ramos arborum quos tu famuli in suis suscipientes manus in occursum tuum praerae: teque dominum dicere et glorificare desiderant. Ecce hierusalem sedens super asinum rex mansuetus aduenisti. Adueni ergo rogamus et nobis: et in mediū nostri consiste: ut te aduenire in nūs cordib⁹ faciam⁹: et quod nos tūc reparasti per caucem: iterū lapsos reparat per eādem beatificam passionem. Dns nūi confessionem ac ieiunij humiliatiōē libens suscipere: et fractū nos viuidatis habere concede: quatenus tuus imbrub⁹ irrigati: mereamini tibi suauum fructum vberitate placere. Et sicut illi tibi processerūt obūnam cum arboreis frondib⁹ egressi: ita nos te redempte in secundo aduentū cū palmis victoriae leti mereamur occurrere. saluator mundi: **D**iu cū patre in unitate spiritus sancti uiuis et regnas deus per omnia secula sekor. Amen.

Benedictio ignis in vi-

Domiña Basile. Dns vobiscum: Dremus:
Domine deus pater lumen indeficiens. extudi nos.
tu es sancte conditor omnium luminum: bene dic domine
hic lumen quod a te sanctificatum atque benedictum est.
qui illuminasti oem mundum: ut ab eo lumine ac-

III

cendamur et illuminemus igne claritatis tue: et sicut
illuminasti Moysen. ita igne illuminare corda et Ie-
sus nos digneris: ut ad vitam eternam perveniemus.
mercamur. Per dominum nostrum Iesum christum filium.

Benedictio herbarum in falso Assumpt. b. Marie.

Ad uitiorum nostrorum in nomine domini: et dux fecit celum et terram:

O Dominus vobiscum: Oremus:
Onipotens sempiternus deus. qui celum et terram ma-
re cunctas visibilia et invisibilia verbo tuo creasti ex
nullo: quos herbas et arbores ad usum hominum animalium
terram gignere: et uniuersos sementem habere pre-
cepisti: atque ut herba non solum animalibus ad victum:
verum etiam egris corporibus processent ad medice-
mentum. tua ineffabili pietate concessisti: te supplici-
mente et ore deprecamur: ut has herbas ducasi gnis.
tua clementia bene dicas: ut salubres non solum ad
necessitates hominum: verum etiam animalium facere digneris:
ut quibus ex eis in hac venerabili solennitate sancte Marie
sumpserint: vel in quem usum redacte fuerint: et assump-
te: accipiunt tam corporis quam anime sanitatem:
Non ipse prestare digneris: quod vivis et reg. deo per omnia scela sceloz. Amen.

Edictiones vasorum et vestimentorum quod
ad consecrationem suorum.

Benedictio Stole.

O Domine sancte pater omnis tecum deus: q[uia] per uniuersum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum stolam immortalitatis: quia protoparentis culpa perdideramur: et redere dignatus es: hanc stolam materialem sacerdotali ministerio dedicatam. per virtutem sancti spiritus tui bene dicere et conserecra*e* digneras: ut quicunque cum ea sacris altariis ministraturi accesserint: ab omni vinculo suorum peccatorum absolui mereantur: et in resurrectione iustorum immortalitatis stola induti et perfici mereantur. Per eundem.

Benedictio stole vel Planete.

Eius inuictae virtutis triumphator. et omnium rerum creator et sanctificator: intende propitiu[m] preces nostras: et has stolas vel planetas leuitate ac sacerdotalis glorie. misericordias tuas frumentis. benedi*cere* et sancti*fi*care consecra*re* digneras: o[ste]nsis eis vientes. tuus mysteriis a nobis iniquis consecratis aptes: et in eis tibi credote et laudabilitate uiuentes. grates efficeremus. et nunc et semper uer infinita scela scelerum.

v.

Benedictio Calicis.

O Remus dilecti immi fratres. ut deus noster calice hunc in ministerium consecrandum celestis gratie inspiratione sancti*fice*t: ut ad humana[m] benedictionem plenitudinem diuinis favoris accomodet: Per dominum nostrum Iesum Christum filium suum. qui cum eo uiuit et regnat.

Oignare dñe deus noster calicem istū in usum mi-
nistris tuis pia deuotione famulat' formatum. ex sacer-
tifica **X**tione perfundere: quia Melchisedech famuli tui
sacratum calicem perfudisti: et quod arte vel metallo
effici non potest. altari hunc dignū fiat tua benedictioē
preciosum atq; sanctificatum. Per. **D**ominus super.

Ocalicē facit crūcem dicat de chrismate orām.
M�ps sempiterne crūis. manub' nāis q̄s opem tue
bene **X**dictionis infunde: ut per nostram benedictio-
nem hoc vasculūm sanctificetur: et corporis & sanguini-
us dñi nři Iesu Christi nouum sepulchrū spiritus sancti
gratia perficiatur. Per. **C**onsecratio patens.

Onse **X**eramus & sanctifica **X**mūs hanc paten-
tiam. ad consecrandū in ea corpus dñi nři Iesu
Christi patientis crūcem pro salute oīm nostrū. Qui
cum deo patre et spū s. **H**ic mittat sacerdos pollicē.

Qui tolto cōsecrato et faciat eare super patenā dices:
Onse **X**care & sancti **X**ficare digneris domine
deus omnipotens patenam hanc per viam unctionē
et nostram benedictionē in ch̄o Iesu dño nostro. Q' tec.

Benedictio Corporalis.
Clementissime domine. cuius inenarrabilis virtus:
cuius mysteria arcans mirabilib' celebrant' & tribue-
q̄s: ut hoc linteum tue ^{mitra} orationis benedictione sancti
Xficitur. ad cōsecratiū super illud corp' dei et dñi

nōstrū Iesū chṛysti filii tūt. Qm̄ tecum. **Dicitio**

Pro tabernaculo sive vesculū p̄ Euc̄haristia cōm̄m̄icā.

Partifex tabernaculū sive vesculum pro conservatiō

a euc̄hristis b̄nō dicere w̄lens. stans sine mitra dicit:

Autorum n̄m in nōte dñi. Qui fecit celū et ter

ram. O ūs w̄biscum? **Oremus.**

Mūpotens sempiterne deus. maiestatem tuā suppli

ce. deprecām̄ur: vt vesculū h̄c pro corpore filii tui do

m̄ni n̄rī Iesū chṛysti ī eo condendo fabricattū bene

dictionis tue grātia dedicare digneās. Per eūdem.

Asperge hoc aqua benedicta **X** vt vesculū h̄c pro sa

cāo cōseruādo oleo. quo innigātūr infirmi. bene **X** di

cere et fācti **X** facare digneās. Per eūdem.

Benedictio ad oīa vestimenta sacerdotalia

scū sacerdotis ordinarii.

Pro om̄ne deus nōster op̄s rex. ac magnificus triūm

piātor **X** q̄ per sanctos p̄tēs nostros. q̄ tibi in sacerdotia

li ordine placuerūt. ouerū generis ornamēta **X** vestimē

ta sacerdotalia fieri. et ornatai tibi inservientes iūsisti:

et audi ordēm n̄rām **X** et hanc planetā scū p̄oderem.

albam. ac stolā. cingulū. orazim̄s. **X** dēterā tua

sc̄ta b̄nō **X** dicere sancti **X** facare cose **X** cruceos **X** pu

ri **X** facare digneās: quaten̄ h̄c vestimēta ministr

as et sacerdotib̄ ac leuitis tuis ad diuum̄ cultum or

nandū explendū proficiantur: sanctisq; altari b; tuis
mundi. et ornati his vestib; ministratur. irreprehē-
sibiles in actu et victu interius exteriusq; apparetant.
tibiq; soli deo puro corde et mūdo corpore omnib; di-
eb; vite eoz irreprehensibiliter sanctor; patrū exēpla-
sequentes seruire valent: hiq; sacris mīsterialis secundū
tuam voluntatem. quādō tibi placuerat expletis. celest-
is regni gloriā cū omnib; nobis. sibiq; cōmissis per-
cipere mereantur. Per.

Benedictio ad oīa in

Onu altaris ncl basilice.

O M̄ps et misericors deus q; ab initio utilia et neces-
saria homib; creasti et templaq; homī manū facta uomi-
ni tuo dicari. tueq; habitatiōnis loca uocari uoluntatē:
q; per familiū tuū Moysen vestimenta pōficalia et sa-
cerdotalia seu leuitica. et alia q; diuersi generis orna-
menta ad cultū et decorem tabernaculi et altaris tuū si-
eri decreuisti et etiā p̄petuā preces nūas: et hec oīa di-
uīsorū generū et specierū ornamenta ī usum huius ba-
silice vel altaris. ad honorem et gloriam tuā p̄paratae
pūri + sc̄icare et sancti + sc̄icare cōsecra + reg p̄ nū
humilitatis seruitutem digneris: ut et diuinis cultib;
sacrisq; mīsterialis apta eris: et hisq; confectioni cor-
poris et sanguinis Iesu Christi filij tui dñi nři dignis
parcatur famulatib;. Domi tecum.

Jacipit officium Ordinis ad monachum
benedicendum professum.

Dic ordo certe ditur etiam ad moniales.

Letica finem psalmi Misereere mei deus cum Glia.
abbas cum baculo ascendens gradum dicat: Saluum fac ser-
uum tuum: Mitte ei domine auxilium de sancto: Nihil perfici-
at inimicus in eo: Esto ei domine turris fortitudinis: Domine

Odeus virtutum conuerte nos: Domine vobiscum: Oremus:
Eus indulgentie pater. qui severitatem tue distract
ionis temperas indulisti. ne filii portet iniuriam pa-
tris: et quod mira dispensatione etiam malis bene vtens
tue dignatiois gratiam per eos frequenter operaris: quod cle-
mentiam tuam: ut huic famulatu non obsistat. quod
habitum religionis per nos tanta ac tali re dignos ac-
cepimus: sed ministerium quod exterius per nos exhibetur: tu ex-
terius per donum sancti spiritus exequaris. Per dominum nostrum Iesum Christum.

vij.

Deus quod per cocternum tibi filium cuncta creasti: quodque
mundum per te inueteratum per mysterium incarnationis
eius renouare dignatus es: te suppliciter exorta-
mus: ut eiusdem omni uiri gratia super hunc famulum tuum ab
renuntiatione scilicet profiteantur. clementer respicere digne-
tur: per quam in spiritu sue mentis renouatur: veterem ho-
minem cum suis actibus exuatur: et nouum quod secundum deum erat
est. induere mereatur. Per eum. Oremus: Oratio.

Dominme Iesu Christe quod es via sine qua nemo venit ad patrem: quoniam benignissimam clementiam tuam: ut hunc famulum tuum a carnalibus desideriis abstractum per iter discipline regularis dedicas: et quod precatores vocare dignatus es dicens: venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos: presta ut haec vox mutationis tue ita in eo conualescat: quatenus peccator onera deponens. et quod dulcis es gustans tua refectione sustentari mercatur: et sicut attestari de tuis omnibus dignatus es. agnosce eum inter omnes tuas: et ipse te agnoscet. ut alienum non sequatur secum: nec audiatur vocem alienorum sed tuam quia dicas: quod mihi ministrat me sequitur. Qui vobis reg.

Sancte spiritus oratio ad spiritum sanctum.

Sancte spiritus quod te dominum ac deum revelare mortali bus dignatus es: immensam tue bonitatis gratiam post uiuam: ut sicut ubi vis spiras. sic et hunc famulo tuo affectu deuotionis moulegas: et quoniama tua sapientia est codita: tua quod prouidentia gubernetur: quem uixit consuetam tibi gratiam uincio tua de omnibus doceat: et per intercessionem beatissimi patris nostri Benedicti. quem principium huius scientie institutionis legislatorem disti: nec non et aliorum sectorum ad quod nostra petitione facit. cum a vanitate seculi uinciter conuerte: et sicut es omnium peccatorum remissio. deprimentes impunitatis ob-

ligationes in eo dissoluere: et ad obsecratiām sancti huius
propositi fac eū certatum seruere: ut in tribulatioibꝫ et
agustiſ tua in deficiēti cōsolatiōne valeat respirare:
et pie et iuste per verā humilitatēm atqꝫ obediētiām in
fraterna charitatiē fundatus. quod te donāte promisit.
felici pereuerantia cōpleteat. **D**omi nūs cū deo patre. sancto
og̃ vngēnito filio eius dño nřo Iesu ch̃o viuis et
gloriaris deo per īfinita sc̃la seculorꝫ. Amen.

Benedictio cuculle. **D**ñs vobiscum: **P**remi⁹:
Domine Iesu ch̃e q̃ tegmen nře mortalitatis in-
duere dignat⁹ es: obsecrām̃ ſimēſam tue largitatis
abūdantiam. vt hoc gen⁹ reſtimenti qđ sancti patres
ad innocentie vel humilitatis inditūm abrenūciati-
bus ſeculo ferre ſanctearunt: tu ita bene **X** dicere dig-
neas. vt hic famul⁹ tuus qui hoc uſus fuerit te mou-
ere mereatur. Qui uiuis et regnas deus. **Quād ex-**
uitur ſeculari habitu diat⁹: Exuat te domin⁹ uete-
rem hoīem cū actibꝫ ſuis. **N**ū mouit monachico ha-
bitu dicat. Induat te dñs nouūm hoīem qđ ſedū deum
cœat⁹ et in iūſtitia et sanctitate ueritatis. **Amen.**
Post hec cantor incipiat hymnus. **C**eni creator
ſpiritus. Et e conuentu alticauit totus hy⁹ cōte-
nit. et nouice beuerit l suo orōie colloget. **E**dicto:
ut eſ pſequat officiū mifte. Post cōgl̃ū mifte ſe-
per vñocendi ſunt nouity uel nouitie. **Uox ſe-**

vij.

Post ipsum debet abbas casulam deponere. et in penitentiali et baculo pastorali totum officium benedictionis expletare.

Benedictio super dirigendos in via.

Saluum os fac seruum os tuum os et Deo. Mitte ei in dominice auxilium de sancto et Domine exaudi ordinem meam et ore.

Hoc desto domine supplicationibus natus et viam famuli tui os in salutis tue prosperitate disponere ut inter omnes vie et vite huius varietates tuo semper pregetur aeterno auxilio. Per christum dominum nostrum.

Super reuersos de via. . . Versus.

Saluum os fac seruum os tuum os et conuertere domine visusque.

O Domine exaudi ordinem meum. Oremus et coll.

Mips semper me deus misericordia his famulis oannis et quando eis in via surrepuit visus aut auditus male rei aut otiosi sermonis et totum ineffabiliter pietate propitiatus indulge. Per christum dominum nostrum.